

Е. АБРОРОВ

ЭКСПЕРИМЕНТ ЭДИ, ДАГА АЙЛАНДИ

ҚАҢТА ҚУРИШНИНГ ТЕХНИКАВИЙ ВОСИТАЛАРИ

Шу нарас алоҳида уқти-
5 ўтилдики, қайта қуриш-
иш энг мураккаб даври
планган, қайта қуриш
номиканинг энг теран жа-
ирида дахл таътиган
ириги пайда машинасоз-
ириги рол ва аҳамиятига
қо беришда партия хато
тамаганили, унинг илдам
оможлашиш учун давлат
иш билан алоҳида усту-
нлар бериб тўри иш қил-

Партия машинасдази комплекси олдига қўйта вазифаларни ҳал этиш учун барча зарур куч ва воситалар топилади, деб ишон билдирилди, ана шу муҳимтиғиз ишда янги-янг муваффақиятларга эришишга истаги айtilди.

— Бу чак йтган йили

БИРЛАШИБ ЮТИШДИ

Ўзбекистон кўнчили физкультура жамиятлари съезди

Ўзбекистон касба-соҳа кўнчили физкультура-спорт жамияти (КФСКЖ) фаолиятининг дастлабки босқичи низоғига етди. Жамият ўзининг I съездида ималар билан келмоқда! КФСКЖ раиси И. Эшпардаев шу ҳақда Ўзбекистон ахборот агентлиги мухбири билан суҳбатлашди.

— Ягона КФСКЖ тузишнинг ҳаётнинг ўзи тақозо этди. КПСС XXVII съезди белгилаб берган аҳоли саломатлигини яхшилаш ишларидаги ҳизмат қиладиган тадбирлар комплексида жисмоний тарбия ва спортга муҳим ўрин ажратилган. Саломатлик ва эчкиликнинг ана шу манбалари нақадар ҳаётбахш эканини исботлашга ҳолат йўқ. Уларнинг самарадорлиги ва таъсирчанлигини ошариш, кенг халқ орасини физкультура ва спортга жалб этиш вазифаларини ҳал қилишда касба-соҳа кўнчили етакчи роль ўйнайди.

Холбуки, касба-соҳа спортининг олдинги структураси ҳозирги талабларга жавоб бермас эди. Чунинчи, олдинги спорт жамиятлари кучли ва маънавий тарбия тарғиб қилишга тасвир этар эди. Оммавийликка, чинакам самарадорликка эришишга интилиш кўнчили маҳкамачилик ҳолатига дуч келар эди. Шу сабабли бу соҳани қайта

лар турли категорияларнинг, ўқувчи-ёшларнинг, барча ёшдаги кишиларнинг манфаатларига мос келадди.

Дастлабки пайтдаёқ бир қанча стадионлар, бассейнлар, заллардан фойдаланиш эҳтиёжиди, илгари улар тўла қувват билан ишлармас эди. Бундай тажриба диққатга сазовор бўлиб, уни оммалаштирса арзийди, бироқ маъмурий имкониятлардан ҳамма ерда ҳам оқилона фойдаланилмапти. Соатлаб, ҳатто кун бўйи, ҳафтаб бекор турадиган спорт иншоотлари кўп. Холбуки, республика меҳнат қилувчилари деярли турдаги ҳар қанча физкультура билан шугулланганда, кўпгина санаторий-курортлари ва курортларда, колхозлар ва совхозларда, институтлар ва мактабларда шундай қилармиш гимнастикани, оддий машқларни ўтказиш ҳам унутиб қўймоқдалар. Одамлар кўп касал бўлаётганини, иш вақти давомида ўқувчи вақти бекорда ўтказиб қўйиб, касал бўлиб қолганини, оддий машқларни ўтказиш ҳам унутиб қўймоқдалар. Одамлар кўп касал бўлаётганини, иш вақти давомида ўқувчи вақти бекорда ўтказиб қўйиб, касал бўлиб қолганини, оддий машқларни ўтказиш ҳам унутиб қўймоқдалар.

Афсуски, кўнчили катта имкониятларга эга бўлган йилги таълимчилар ҳам физкультура ва спортни ривожлантириш, соғломлаштириш

тадбирлари ва меҳнаткашлар бўш вақтларини фойдали ўтказишлари тўғрисида чинакам жон куйдирмаётганлар. Масалан, «Главлантестрой» да аҳоли ана шундай. Бундай коллективга маддадан кўра эслатиб туриш кўпроқ зарур. Шу билан бир вақтда шунинг ҳам кўзда тутиш лозимки, минглаб кичик корхоналар, муассасалар, ўқув юртлари ўз спорт базаларини қуриш имкониятига эга эмаслар.

Бу соҳада КФСКЖ таъкилотлари кўпроқ фаолият кўрсатишлари лозим. Улар маънавий, кўнчилилик, физкультура коллективлари ўртасида алоқалар ўрнатишда, таъаббускорликни ўз қўлларига олишлари керак. Бирон район спорт иншоотларининг имкониятларини эътибор билан ўрганиб чиқиб, уларнинг иш графигини ҳар бир коллективга бу ерда шугуллангани учун имкониятга эга бўладиган таразда тузиш мумкин. Шу билан бир вақтда сира кекинчилик «спорт арсеналини» кенгайтириш, янги спорт базалари жойлаштирилиши ва ҳаракатини пухта ўйлаб кўриш, замонавий лойиҳалар ҳақида жон куйдириб, маънавий билан таъминлаш имкониятларини белги-

лаш лозим.

Спорт иншоотларини ўзига хос «инвентаризация» қилиш бир қанча кўнчилилик натижаларини кўрсатди. Чунинчи, Тошкент областида сўнгги йилларда спорт иншоотлари камайиб кетди. Кўпгина стадионлар, заллар, бассейнлар ремонт қилиш ва реконструкциялашга муҳтож. Бир қанча областлар, шаҳарлар, районларда малакали меҳнатчилар, инструкторлар, тренерлар йиғилишмайди. Клублар ва физкультура коллективлари ишда жамоатчилик асослари яхши ривожланмаган. Бинобарин, бу соҳада бизни катта ишлар кутмоқда.

Стадионда ҳар бир кишига жой, инвентар берилиши, тренер ва врач ўз масахаларини аямаслиги лозим. Шу билан бирга, стадионга жалб этишни кенгайтириш, аҳолига таълим этилаётган ҳақ тўланадиган хизмат сифатини яхшилаш лозим. Бу эса эҳтиёжларини аниқлаш тўғрисида қондиришга имконият берибгина қолмай, физкультуранинг ривожлантирилиши учун янги маънавийликни қидириш тўғрисида ҳам ёрдам бериши — пул тўланадиган хизматдан тўшадиган даромадлар асосан спорт базала-

рини мустақамлашга, ўқувчи-машқ жарафанин таъминлашга зарур. Ушунга йили КФСКЖ таъкилотлари умуман ана шундай кўнчилилик аниқлашга эришди. Аммо бунга асосан янги стадионлар, бассейнлар, заллар ташаббуси ва куч-тайратилари ҳисобига эришилди. Холбуки, бир қанча шаҳарлар ва районларда ҳали ҳам соғломлаштириш группаларида қатнашиш учун абонемент сотиб олиш қийин, бунинг устига хизмат сифати ҳам кўнчилиликке эришди.

КФСКЖ болалар учун соғломлаштириш тадбирларини ўтказишга алоҳида эътибор бериб келди. Бу тадбирлар болалар ва ўқирлар спорт мактаблари шохобчаларини мустақамлаш ва кенгайтириш, физкультура коллективларида болалар секциялари ва группаларини тузиш, аҳоли истиқомат жойларида болаларнинг спорт билан шугулланишини таъминлаш этидиган ишлар. Ҳозирча ана шу программанинг бир қисминга бажарилиб, ҳали олдимизда катта ишлар турибди, бу ишларни мактаблар ва олий ўқув юртлари билан биргаликда амалга оширишимиз керак.

Касба-соҳа спортинида баъзи силжишлар кўзга ташланмоқда. «Анжидан» қандайдасидаги жон хоккей усталари каби бир қанча коллективлар барча даражалардаги муассасаларда республика спорт шарафини муносиб ҳимоя қилдилар. Аммо кўнчили хизмат қиладиган ишлар ҳам кўп.

Футбол, баскетбол, сува тўп, эшак эшиш ҳамда спортнинг бошқа бир қанча турлари даражаси жуда сезилиб келиб бормоқда. Республика ва област спорт клублари болалар ва ўқирлар спорт мактаблари шохобчаларини ва юқори классли спортчилар тайёрлаш марказларини ривожлантириш ишларида, терма командаларни медицина-биология жиҳатдан таъминлаш ва таълим-тарбия жарафаларига етарли раҳбарлик қилмаётганлар.

Физкультура коллективларида бўлиб ўтган йилги ишларда, Янги йил арафасида ўтган район, шаҳар, область ҳисобот-салоҳот конференцияларида қилинган ишлар тахлил этилиб, иккинчи таъриб умулланганлиги, даражалар очиб берилди. Болалар ва ўқирлар спорт мактаблари шохобчалари қатнашчилари КФСКЖ раҳбарлари билан болалар бўлган бир қанча қишлоқчи мулоҳазаларини айтди. Ўзбекистон касба-соҳа кўнчили кўнчили спорт жамияти биринчи съездининг делегатлари фаолиятининг дастлабки асосларига таъкид қилиб, КФСКЖга ишониб топширилган юксак вазифаларга қўйиб, физкультура ва спорт ҳаракатини аниқлаш ривожлантиришини аниқ-равшан тадбирларини белгиллаб берадилар.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

БУЛАР СИЗДАН МИННАТДОР

ЯХШИ ДАВОЛАШДИ

Ўтган йилнинг 24 сентябрийда 9 октябрийда Коммунистик район территориясида жойлашган область физиотерапия касалхонасида даволандим. Мени ошқозон-ичак касаллиги безовта қилган эди.

Касалхонага келган дастлабки кунимдаёқ бу ердаги врачлар менига гапхўрлик кўрсата бошладилар. Аниқ-сана, тарафия бўлими бошчилигида Мадина Пармонкуловалар ўз касаллигини фидойилар экан. Улар менига дастлабки ердани кўрсатишди. Даволашни тезкорлик билан пухта олиб боришди. Натияжада дард чекина бошладим.

Ҳозир ўзимни жуда яхши ҳис этайман. Соғлигим ҳам жойида. Мени астойдил даволаган М. Бокеева ва М. Пармонкуловаларга чин дилдан раҳмат дейман.

Р. АБДУВАЛИЕВ,
Тошкент району.

ҲИНД ҲИҚМАТЛАРИ

● Бир қўл билан қарсам чалинмас.

● Арқон қилиб эланган атар қўл қилин.

● Судрашга қолдириш у ҳатто филлин.

● Илонини сут билан боғсанг ҳам захир аримас.

● Кўнчилининг минг юзган билан оқ бўлмас.

● Игна ахтармоқ учун машаада ёқмоқ шарт эмас.

● Тиллани тақсим қиларда уртага темир пичоқ аралашади.

● Ножуқ ўйин — бўйин сиқариб.

● Кесак отсанг, тош кут.

● Ер элди учун яраган эмас.

Умум учун яраган.

● Икки қайиқча оёқ қўйган —

Сувга гарқ бўлган экан.

Ш. ШОРАХМЕДОВ таълифлаган.

ҲАР Тўғрида

● ТОКИО. ТАСС мухбири Владимир Солнцев хабар беради: Автомобиль ҳайдаб кетайтиб сизни муракко босса сиз чинаба, тетиқлашганга ҳаракат қилин. Япония жонли табиатини муҳофаза қилиш фонднинг мутахассислари профессионал ҳайдовчилар ва хаваскор ҳайдовчиларга шундай маслаҳат бермоқдалар. Улар камида 15 йиллик иш стажини бўлган ҳайдовчи эркаклар группаси иштирокида тажриба ўтказгандилар. Улар, жумладан, бир чинама сақич, мисол учун, бир пилла кофега нисбатан мия фаолиятига анча узоқ таъсир этиб туришини аниқладилар. Ваҳоланки, кофе уйқунни қочқирадиган энг яхши усул, деб ҳисобланиб келинади. Эксперимент натижалари машина ҳайдаб кетайтиб, қўнчили айтиш ёки юзми муздек қўл соқик билан артиб туриш каби вазиталар ҳам сақичга тенг келолмаслигини кўрсатди.

«ҚАСОСКОРНИНГ ОЛТИН БОШИ»

Езувчи Худойберди Ўхтасовнинг «Қасоскорнинг олтин боши» асари ўқувчиларга яхши таниш. Ана шу асар асосида «Ўзбекфильм»

нинг ёш режиссёрларидан бири Алишер Ҳамидов янги фильм ишламоқда. Картина сценарисини шоир Муҳаммад Солиҳ қаламига

мансуб. Кинолента асосан Туркистонда советлар ҳокимиятининг ўрнатилиши даври

ҳақида ҳикоя қилади. Фильм қаҳрамони тарихий шахс Номоз Пиримкуловдир. Унинг ролин туркианистонлик актёр Саттор Дехқонбоев ижро этмоқда. Шунингдек томошабинлар

фильмда сўнгги ролин ўйнаган Ҳамза Умаров, Доган Омаев, Акбархон Асламхон, Карим Мирҳодиев, Машраб Киссанов каби бошқа актёрлар билан ҳам учрашадилар.

Янги кинофильмни оператор Р. Ганиев суратга олмакда. Р. БЕРДИЕВ. ● Суратларга: Мазкур фильмдан кадрлар. Т. МАНСУРОВ фотолари.

«Ўзбекфильм» павильонларида

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент область совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг ёнгида муҳофаза бўлими ва Тошкент область кўнчили ўт ўчирувчилар жамияти

ЖАМОАТ БИНОЛАРИДА ЯНГИ ЙИЛ АРЧА БАЙРАМЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВАҚТИДА ЁНГИН ХАВФСИЗЛИГИ ҚОНДАЛАРИГА РИОЯ ЭТИШ ЗАРУРЛИГИНИ

ЭСЛАТАДИЛАР.

Мактаб, маданият уйлари ва саройлари, театрлар, кинотеатрлар ва бошқа ташкилотларда Янги йил арча байрамларини ўтказиш чоғида ана шу муассасаларнинг раҳбарлари ёнги хавфсизлиги учун жавобгар ҳисобланадилар.

Болалар билан оммавий тадбирлар ўтказилаётган вақтда наватчи ўқитувчилар, синф раҳбарлари ёки тарбиячилари улар билан бирга бўлишлари зарур. Улар ёнги хавфсизлиги чораларидан ва ёнги чиққан тақдирда болаларни хоналардан эвакуация қилиш қондаларидан ҳабардор бўлишлари лозим. Янги йил арча байрамини ўтказиш учун масъул кишилар оммавий тадбирлар бошлангани олдидан барча хоналарни, эҳтиёт қилиш бўлганлигини кўздан кечиришлари, ёнгиининг олдини олиш чоралари қўйилганлиги, хоналар ёнгиини ўчириш бйрамчи воститалари билан таъминланганлигига шахсан ишонч ҳосил қилишлари зарур.

Янги йил арча байрамларини ўтказиш пайтида ёнги хавфсизлиги учун масъул кишилар арча байрамлари ўтказиладиган кун ва вақти ҳақида давлат ёнгииндан назорат идорасининг район бўлимларида хабар қилишлари лозим.

Давлат ёнгииндан назорат бўлими инспекцияси руҳсатсиз арчаларни ўрнатиш ман этилади. Ёноч иморатларда, шунингдек деворлари ёнадиган биноларда арча ўрнатиш ва Янги йил байрамларини ўтказиш учун иккинчи қаватдан юқори хоналарни ажратиш мумкин эмас.

Арча ўрнатилаётган хонанинг камида иккита чиқиш эшиги бўлиб, улар тўғридан-тўғри кўчага ёки зиналарга олиб чиқиш лозим. Ўйланларда ёки қишлоқ жойларида арча ўрнатиш мумкин эмас. Арча мустақам тағилма, ёки қўнчили боқмай, ўрнатиладиган бўлиши лозим. Арча новдалари шип ва деворларга ёмсаллиги, оралиқ камида бир метр бўлиши зарур. Янги йил арча байрамларида иштирок этувчилар учун хона тағиланганда ҳар бир кишига 0,75 квадрат метр саҳи зарурлиги унутилмаслиги керак. Белгиланган нормадан ортиқча кишиларнинг хоналарга йнгилиши ман этилади.

Арча электр жиҳозларини фақат тажрибали электромонтер ўрнатиши ва бу ишлар қўнчилининг қуйи томони 24 вольтдан юқори бўлмаган пайсатирувчи трансформатор орқали амалга оширилиши зарур.

Электр жиҳозлари илшин-пухта, электр қурilmалари ўрнатиш қондаларига мувофиқ равишда монтаж қилиниши лозим. 127—220 вольт қўнчилидаги ёнгиини тармоқдан (трансформаторсиз) фойдаланилган тақдирда лампочкаларнинг қуввати 25 ваттдан ошмаслиги зарур, лампочкалар уланган электр сими мис асосли, эгилувчан бўлиши лозим.

Лампочкалар шодосини электр тармоғига улаш фақат штепселли бирлаштириш ёрдамида амалга оширилади. Арча жиҳозларидаги арзиманган носозлик аниқланган тақдирда (симлар исб кетса, лампочкалар ўз-ўзидан ўчиб-ёна, учкун чиқса ва ҳоказо) электр жиҳозлари дарҳол ўчирилиши ва носозлик аниқланиб, тузатилувча қадар қайта уланмаслиги керак.

Болалар ва катталарнинг пахта, қоғоз, дона ва бошқа ёнгииндан ҳимоя аралашмаси билан ишлов берилмаган материаллардан тилиган костюмларда арча байрамларида иштирок этишлари тақиқланади.

Пахта ва бошқа енгил алағга олувчи материалларга ишлов бериш учун ёнгииндан ҳимоя пороскоқлини об-ластинг барча шаҳар ва район кўнчили ўт ўчириш жамиятларидан бепул олиш мумкин.

Истиносиз барча эрталабчи, қондуги ва кечқурунги Янги йил арча байрамларида матмурият ваннлари, ана шу тадбирларни ўтказиш учун масъул кишилар албатта ҳозир бўлишлари лозим.

АРЧАНИ ЯСАТИШДА ҚУНИДАГИЛАР МАН ЭТИЛАДИ:

— целлулоид ва бошқа енгил алағга олувчи ўйинчоқлар ва безаклардан фойдаланиш;
— арчани ёнгиин учун шамларни қўллаш;
— ёнгииндан ҳимоя воститаси билан ишлов берилмаган пахта ва ўйинчоқлар билан арча тағилти ва новдаларини ясашиш;
— арчага бертоле тузини сепиш, химиявий ёки бошқа моддалардан фойдаланиб, бегал чироқларини қўллаш;
— арчани ёнгиин ва ҳоказо.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОЯ КОМИТЕТИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ ЁНГИНДАН МУҲОФАЗА БЎЛИМИ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ Кўнчили ўт ўчирувчи-ЛАР ЖАМИЯТИ.

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ

Издается на
узбекском языке

(«Ташкентская правда»)

Редакция адрес:

Орган Ташкентского обкома
Коммунистической партии
Узбекистана и областного
Совета народных депутатов

700083, ГСП, Тошкент,
Ленинград кўчаси, 32